

Ако тия грижи се отнасят до уѣзда само, тѣ сж въ вѣдомството на уѣздното земство, ако ли до цѣлата губерния, тогава дѣйствува губернкското земство. Но има нѣкои специални длѣжности на губер. земство, като 1) прѣдоставяне ходатайства прѣдъ правителството по мѣстнитѣ ползи и нужди, 2) работитѣ по взаимното земско застрахуване, 3) разрѣшение на заеми 4) уредбата на панаритѣ и т. н.

Вие виждате колко голѣми обязанности иматъ земствата. Съ други думи казани изброенитѣ точки, земствата иматъ обязаността да вървятъ съ развитието на живота на народа и неговитѣ нужди, тѣ трѣбваше да уреждатъ благоустройството, народното здраве, народната просвѣта и народнитѣ поминѣци. Дотогава въ това направление не бѣ нищо направено, което застави и реакционеритѣ да не се противатъ на създаването имъ. Ето защо тѣ трѣбваше да изучаватъ тоя неинмовѣренъ купъ отъ потребности и слѣдъ това да търсатъ срѣдства и възможности да ги удовлетворятъ. Прѣдъ тѣхъ се откри извънредно широко поприще, кждѣто обаче да дѣйствуватъ тѣ бѣха прѣдоставени изключително на себе си, безъ подрѣжката на правителството. То си запази правото, безъ да съдѣйства и опжтва най-строго и въ най-древнитѣ работи да контролира тѣхната дѣйностъ.

И наистина, земствата сж се отзовавали най-бързо и, до колкото е било възможно, рационално на всѣка безъ изключение масова нужда, обаче сж бивали най-често спѣвани отъ привителствения контролъ. *Опозиционното отношение на правителството къмъ земската дѣйностъ характеризира послѣднитѣ 40 год. отъ руския общественъ животъ.*

Реакциониятъ пѣкъ печатъ, въпрѣки очевиднитѣ добри резултати отъ земствата, отдавна вече се е обявилъ противъ тѣхъ и иска унищожението имъ.

Нарастване на все по-нови нужди е причината земствата да харчатъ все повече и повече. Така¹⁾ разходитѣ въ 30 губернии сж били по бюджетитѣ на земствата:

въ 1868 . . .	14,570,000	рубли	въ 1895 . . .	65,814,000	руб.
„ 1875 . . .	27,787,000	„	„ 1900 . . .	88,095,000	„
„ 1885 . . .	43,248,000	„	„ 1903 ок.	105,000,000	„

а приходитѣ :

въ 1868 . . .	13,173,000	рубли
„ 1875 . . .	24,885,000	„
„ 1885 . . .	42,948,000	„
„ 1895 . . .	66,268,000	„
„ 1900 . . .	88,646,000	„

Приходнитѣ източници на земствата сж много прости и облагането става по цѣнността и доходността на облаганитѣ имущества. Тѣ сж :

1. Недвижими имущества — земята и горитѣ, които едни само сж дали въ 1900 г. — 70,2% отъ всичкитѣ земски приходи.

¹⁾ Народное Хозяйство 903 г. кн. V. Кут-въ.